

Proeve van een oeuvre-catalogus van Dirk van der Burg

door CHR. P. VAN EEGHEN.

Naar geen betoog behoeft, zijn de teekeningen, in mijn artikel ¹⁾ aan De Beyer toegekend, hierin niet opgenomen; de teekeningen, naar mijn oordeel of volgens beschrijving twijfelachtig, worden vermeld onder de verzamelingen, waarin ze voorkomen, evenwel zonder volgnummer; in het chronologisch overzicht blijven ze onvermeld.

Een vetgedrukt volgnummer duidt aan, dat de teekening mij uit persoonlijke aanschouwing bekend is.

Teekeningen zonder vaste dateering blijven in het chronologisch overzicht onvermeld.

Voor zoover geen ander procédé wordt vermeld, zijn de teekeningen met de pen en O.I. inkt gewassen.

De maten zijn aangegeven in c.M., eerst de breedte, daarna de hoogte.

Voor zoover de teekeningen voorkomen in een catalogus van A. J. van Huffel of A. J. van Huffel's Antiquariaat te Utrecht, vermeld ik dit door een letter, gevolgd door het nummer, waaronder zij in dien catalogus zijn opgenomen. Daarbij doelt

- a. op den voorraadcatalogus No. 144 (1909).
- b. " " " " 151 (1925).
- c. " " veilingcatalogus van 19 Februari 1936.
- d. " " " " 30 Maart 1938.
- e. " " " " 18, 19 en 24 April 1939.

Daar kunstenaars-registers bij verscheidene topografische atlassen ontbreken, kan ik voor volledigheid der opgaven, voor zoover het deze betreft, niet ten volle instaan. De nummers tusschen () vóór de teekeningen geplaatst zijn de registernummers der betreffende verzameling.

G wil zeggen: gesigneerd, O: ongesigneerd.

SCHILDERIJEN. ²⁾

Veiling-M. P. D. Baron van Sytzama en een ander voornaam kunstliefhebber, Leeuwarden, 13/14 Juni 1849: No. 18, paneel h. 28 d. br. 35 d. „Een Hollandsch Vaartgezig, op het water bevinden zich onderscheidene plaisier booten of jagten; aan de overzijde staat eene herberg, waarvoor een disch; goed van toon en naar waarheid geschilderd; No. 19, paneel h. 28 d. br. 35 d. Een Hollandsch Riviergezig; tegenhanger van vorenstaande; in de nabijheid van het dorp vaart men met de pont over.

TEEKENINGEN.

Amsterdam, Rijksprentenkabinet.

1. Kasteel Voorstonden bij Brummen, 1763, G, 32 × 18½.

Amsterdam, Mr. Chr. P. van Eeghen.

2. „Op t' Eyland Marken”, 19 Augustus 1763, in recto een bijna uitgewischt opschrift „Buurschap op Marken”, O, 19 × 11½, vroeger (als anoniem) veiling-Leonard A. Springer, Haarlem en anderen, Den Haag, 18 Juni 1941, No. 239.

Arnhem, Gemeente Museum.

3. (No. 64) „Den Gelderschen Toorn of 't huys te Spankeren”, 1753, G, 10½ × 7½; in dorso I. d. B. 1743, copie naar J. de Beyer in het „Verheerlijkt Nederland”, Deel III, No. 217, a 1588.

¹⁾ Zie blz. 23 van dezen jaargang.

²⁾ Volgens vriendelijke mededeeling van Mej. C. Bille te Amsterdam.

4. (No. 250) „Te Cuijlenberg” (St. Janstoren en vestinggracht), 17 Juni 1750, G, $16\frac{1}{2} \times 17\frac{1}{2}$, a 1496.
5. (No. 257) „Leckpoort te Cuylenburg”, 12 Augustus 1750, G, 27×13 , a 1497.
Breda, Stedelijk Museum voor Geschiedenis en Oudheidkunde.
6. „’t Hage” (Princenhage), O, 10×7 ; in dorso C. P. 1732, copie naar C. Pronk in het „Verheerlijkt Nederland”, Deel II, No. 158, met geringe wijziging in de figuratie. Waarschijnlijk omstreeks 1753; b 1068.
’s-Gravenhage, Gemeente-Archief, Topografische Atlas.
7. „’t Huys ter Does by Leyerdorp” (van achteren), 1753, G, $11 \times 8\frac{1}{2}$; in dorso A. d. H. 1730, copie naar A. de Haen in het „Verheerlijkt Nederland”, Deel III, No. 276, met eenige toevoeging in de figuratie.
Haarlem, Rijksarchief, Provinciale Atlas.
8. „Hoogtwoude bij Medenblik”, 1753, G, 13×10 ; in dorso C. P. 1726, copie naar C. Pronk in het „Verheerlijkt Nederland”, Deel IV, No. 349, met eenige toevoeging in de figuratie; b 318.
Haarlem, Gemeente-Archief, Topografische Atlas.
9. „Gezigt na den Blinkert buyten Haarlem”, 2 September 1762, G, $18\frac{1}{2} \times 11$, a 861.
’s-Hertogenbosch, Provinciaal Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant.
10. „Toorn te Geertruydenberg”, 9 Juli 1762, O, sepia en O.I. inkt, $9\frac{1}{2} \times 10\frac{1}{2}$, a 1616.
11. „’t Clooster St. Agata, bij Cuijk, uyt ’t Bos te sien”, 26 Juli 1768, O, 19×12 , a 1640.
12. „’t Bagynklooster te Megen”, 16 Augustus 1769, O, sepia en O. I. inkt, 16×10 .
Zie voor deze verzameling ook onder No. 107 en naschrift.
13. Leiden, Gemeente-Archief, Topografische Atlas.
(No. 12124) „’t Huys te Teylingen”, 1758, G, 10×7 .
(No. 12125) „Den Burgt van ’t Huys te Teilingen”, 1758, G, 10×7 .
Beide teekeningen op één blad en bij beide in dorso A. d. H. 1730, copieën naar A. de Haen in het „Verheerlijkt Nederland”, Deel III, Nos. 293/4 met geringe wijziging in de figuratie; a 1133.
14. Poortugaal, F. van der Poest Clement.
„Kerk te Portugal in ’t land van Ysselmonde”, 1753, G, 13×10 ; volgens vriendelijke mededeeling van den Heer A. van der Poest Clement te Schiedam in dorso geannoteerd C. P. 1740, copie naar C. Pronk in het „Verheerlijkt Nederland”, Deel III, No. 240, e 769.
Rotterdam, Museum Boymans, Legaat Montauban van Swijndregt.
15. „De Stad Culemborg te zien van de Schalkwyksche zyde”, 1752, G, sepia, $43\frac{1}{2} \times 16\frac{1}{2}$, teekening voor gravure No. I, wellicht a 1495, al wijkt de hoogte af.
Rotterdam, Gemeente-Archief, Topografische Atlas.
16. De Kerk en het kasteel te IJsselmonde, gezien uit het Zuiden, z. j., O, 12×9 , in dorso schets van een mand met vruchten; niet ten name van Van der Burg opgenomen. Hoewel niet geheel zeker, komt de toeschrijving aan dezen mij toch nauwelijks aan twijfel onderhevig voor. Blijkens het doortrekken van eenige lijnen zou de teekening voor een gravure hebben kunnen dienen. a 1091 (met jaartal 1765) en e 784 (met jaartal \pm 1750).

42. (No. 1268) „De Maliepoort te Utrecht in de Bregittenstraat”, 1770, G, $23\frac{1}{2} \times 18\frac{1}{2}$. Het staat niet geheel vast, of de signatuur authentiek is.
Utrecht, J. P. J. Simonis.
43. Het Vreeburg te Utrecht met Domtoren en Buurkerk, 29 April 1750, gesigneerd D. v. Burg, $39 \times 28\frac{1}{2}$, d 201.
Brussel, Koninklijke Musea, Verzameling-de Grez.
44. (No. 545) „Le village (sic) de Montfort”, 1769, 18.6×11.6 . De in den catalogus gemelde naamteekening „J. v. d. Burg” zal, indien de voorletter juist is weergegeven, wel van een latere hand zijn.
Londen, British Museum.
45. (Catalogus Hind, Deel IV, blz. 156, No. 1). Landschap met vee, met sepia gewasschen.
Veiling H. Buserus, Amsterdam, 21 October 1782 v. v. d. d. (Lugt Répertoire No. 3469) No. 2445.
- 45a. Xanten, (met een ander) voor f 1.5.— aan Oets.
Veiling James Hazard, Brussel, 15 April 1789 v. v. d. d. (Lugt Répertoire No. 4428). Deel II, No. 152, twee teekeningen.
46. a. Wal van IJsselsteijn, 1765, in de breedte.
47. b. Herberg bij de brug van Sterenburg, 1770, in de hoogte, beide O.I. inkt en „un peu coloriés”.
Bij de laatste denkt men aan het bolwerk Sterkenburg der Stad Utrecht of aan het gelijknamige kasteel onder Driebergen.
48. Deel II, No. 180. Toren in ruïne te Utrecht, met een persoon met een zak op den rug, 1760, O.I. inkt en bistre.
Tentoonstelling Provinciaal Utrechtsch Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen, Utrecht, Juni/Juli 1857.
(Afdeling IX No. 3, inzending van den Heer L. N. B. van Voorst, Utrecht).
49. Zeven teekeningen, voorstellende Commanderie te Ingen.
50. Gezichten uit de Beemster, enz., 1751. No. 50 zou identiek kunnen zijn met No. 613 der veiling-Van Huffel, 22/24 Maart 1932, Beemster, 1763, 19×12 .
1743.
51. „Gezigt van 't Steedeke Asperen, vertoonde zig aldus komende van Heukelom”. Penttekening sepia, 16×10 , a 943.
52. „Gezicht van de Stad Gornichem (anders Gorkum), vertoonde zig aldus op de Walle van Wourkom”. Penttekening sepia 16×10 , a 974.
53. „Gezigt van t' Steedeke Heukelom. Dit Plaatsje vertoonde zig aldus komende van t' Dorp Spijk”. Penttekening sepia, 16×10 , a 1007.
54. „Gezigt van 't Steedeke Leerdam (eijgentlijk Lingerdam); Vertoonde zig aldus, aan de Noordzijde, komende vant Dorp Schoonderwoert”. Penttekening sepia 16×10 , a 1012.
55. „Gezigt van 't Steedeke Leerdam (eijgentlijk Lingerdam); Vertoonde zig aldus aan de Westzijde op de Lingendijk”. Penttekening sepia, 16×10 , a 1013.
56. „'t Valkhoff en Belvideere tot Nijmeegen aan de Waal”, in kleuren 25×16 , a 1520.
1745.
57. „Oudwater” (Oudewater). Penttekening sepia, 19.5×13.5 , a 1049.
1749. Nos. 33, 37.
58. „Kerk tot Rijswijk” (Gelderland), sepia, 20×16 , a 1530.

59. „Oud Boeren Huijs (eertijds een Kasteel) genaamd de Steenekamer, geleege in Gelderland tusschen Rijswijk en Ravenswaj”. O.I. inkt en sepia, 20×14.5 , *a* 1531.
60. „Het Slot Endenburg tot Rijswijk”, in kleuren, 19×14 , *a* 1569.
61. „Gezigt van de Stad Calcar in Cleefslan, zooals hij zig aan de Zuidzijde vertoon als men van de Kalcarse Berg na beneeden klimd”. Penteekening sepia, 31×20 , *a* 1661.
62. „Vuë agreable du Convent de Marienbaum comme l'on voit quand on vient de la Ville de Santen”. Penteekening sepia, 32×20 , blijkbaar niet gesigneerd, *a* 1663.
63. „Gezigt van de Stadt Rees in Cleefslan, zoo als het zig vertoon als men van 't Dorp Haffen komt”, in lichtrood, 22×20 , *a* 1664.
64. „Angenehmer Rhijn und Berg Prospect zwischen Bürick und Santen, zehende nach das Dorf Birten, den Forstenberg und der Statt Santen”, in kleuren 32×20 , blijkbaar niet gesigneerd, *a* 1665.

1750. Nos. 4, 5, 17e, 21, 23a, 29, 31, 41, 43.

65. „Dorp en kasteel Capelle aan de Rivire de Yssel”, 48×19 , *a* 950.
66. „Merkerk” (Meerkerk), 23.5×17 (circa 1750), *a* 1045.
67. Maurik, 20×14 , *a* 1517.
68. „Westluidense Poort te Thiel”, 29×14.5 , *a* 1536.
69. Kerk te Zoelen, 20×15 , *a* 1545.

1751. Nos. 23, 28.

70. „Leckgezicht op den Hagesteinsen dijk”, 18×10.5 , *a* 1003 en *d* 125.
71. „Closter zu Marienbaum”, 25×17 , *a* 1662.

1752. No. 15.

72. „Te Schoonhoven siende na de oversijde der Lek”, 20×12 , *a* 1078.
73. „'t Valkenhof en Belvedere” (Nijmegen), 26×19 , *a* 1521.

1753. Nos. 3, 6 (?), 7, 8, 14.

74. Westervoort te Medemblik, 12×9 , waarschijnlijk copie naar Verh. Ned. IV 355, *a* 882.
75. „Noordwijk binnen aan de Noordwijker hoek te sien”, 19×11.5 , *a* 1048.
76. „'t Huys te Ramp” (bij Alkmaar), sepia en kleuren, 11×8 , waarschijnlijk copie naar Verh. Ned. IV 334, *b* 380.

1756. Nos. 20, 22, 35, 36 (?).

77. Langerak, in blauw 18×10 , *a* 1011.
78. „Capel te Helsdingen buijten Vianen”, sepia, 18×11 , *a* 1082.
79. De bogen-bouw over de Berkel te Zutphen met toren in het verschiet, gewasschen in blauw, 10.5×8 , waarschijnlijk copie naar Verh. Ned. I 48, *b* 931.

1758. No. 13.

1760. Nos. 18, 24, 34, 39, 48.

80. Voorhof van 't Slot Doornenburg, 13×10 , waarschijnlijk copie naar Verh. Ned. I 38, *b* 937.
81. Schagen, 21×16 , *c* 489.

1761. No. 27.

82. Maarssenbroek, de Domtoren in het verschiet, 12.5×8 , *b* 671 en veiling-Van Huffel, 1/5 Mei 1930, No. 586.

1762. Nos. 9, 10, 17c.

83. „Gezigt uyt Overveen na Sparewou”, 19 × 11, *a* 906.
84. „Bij den Beer te Nieupoort in Holland”, in kleuren, 16 × 10, *a* 1047.
85. Oosterhout, 37 × 10, *a* 1630.
86. „Stadhuijs te Oosterhout”, 17 × 10, *a* 1631.
87. „Swaare Lindeboom te Oosterhout”, in kleuren, 10.5 × 16, *a* 1632.
88. „Ruïne van het Huijs te Strijen bij Oosterhout”, sepia en O.I. inkt, 11 × 17, *a* 1652.
89. Burgt en kerk te Oostvoorne, 2 teekeningen in rood krijt en sepia, 12 × 9, waarschijnlijk copie naar Verh. Ned., VI 468 en 469 of 470, *b* 551.

1763. Nos. 1, 2, 50.

90. „t' Eijland Merken uijt de Goudzee te sien”, 17.5 × 11, *a* 881.
91. „Oosterleek uyt de Zuiderzee te sien”, 19 × 10½, *a* 893.
92. „Uijt de zee siende na de Molens van Wijdenes”, 19 × 11½, *a* 915.
93. Altforst, O.I. inkt en kleuren, 18.5 × 11, *a* 1486.
94. Kasteel te Batenburg, 19 × 11, *a* 1559.

1764. Nos. 26, 40.

1765. No. 46.

95. „Aan de Lindenhoek te Vianen”, 30 × 19, *a* 1079.
96. „In 't Viaansche Bosch”, 12 × 9, *a* 1080.
97. „Buijten Vianen”, 11.5 × 9, *a* 1081.
98. Altforst, O.I. inkt en kleuren, 19 × 12, *a* 1487.
99. „Te Druten aan de Waal, siende op de Snor, Dodewaart en Hien”, 19 × 11.5, *a* 1502.
100. Ochten, 19 × 12, *a* 1528.
101. „Puffelik”, in kleuren, 19.5 × 12, *a* 1529.
102. IJzendoorn, 19 × 11.5, *a* 1542.
103. Witte Poort te Leiden, in kleuren, 37 × 25, *d* 134 (met afbeelding in den catalogus)¹⁾.
104. „Buyten Diedam”, 1 Aug. 1765, O, 11.5 × 9, *e* 853 (zie naschrift).

1766. No. 38.

1768. No. 11.

105. „t Kasteel te Heumen”, 19 × 11, *a* 1570.

1769. Nos. 12, 25, 30, 32, 44.

106. „Op den Bazeldijk langs de Zerik bij Meerkerk”, 13 October 1769, 19 × 11, *a* 1046 en *e* 763.
107. „Te Megen” (gezien van het einde der Nonnenstraat op het klooster en den molen). 16 Aug. 1769, O, O.I. inkt en sepia, 16 × 9, in dorso schets van den molen, *a* 1628 (zie naschrift).

1770. Nos. 42, 47.

GEGRAVEERD NAAR D. VAN DER BURG.

- I. „De Stad Culemborg te zien van de Schalkwyksche zyde”, 1752, 43½ × 16½, door C. Philips junior, 1752, voor A. W. K. Voet van Oudheusden „Historische Beschryvinge van Culemborg”, Utrecht, bij I. H. Vonk van Lynden, boekverkooper, Deel II, 1753, tegenover blz. 422. Naar tekening No. 15, o.a. Gemeente Museum, Arnhem (No. 255).

¹⁾ Al draagt de tekening in dorso een onduidelijke signatuur, die op „burg” eindigt, toch acht ik geen grond aanwezig haar aan D. van der Burg toe te schrijven, daar het schrift geheel van het zijne afwijkt.

- II. Het Huis Liesbosch (bij Jutphaas), 1754, 16 × 22 door J. C. Philips, 1754; in de lucht drie engeltjes met hoorn des overvloeds, vruchten enz., voor Gerard Muysers „Nagelaate Poëzy”, Amsterdam, bij Kornelis van Tongerlo, 1760, tegenover blz. 1; o.a. Utrecht, Rijksarchief, Topografische Atlas (No. 1534) en Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam.
- III. „Veld-poort te Wijk bij Duerstede”.
- IV. „’t Dorp Hermelen”.
- V. „Yssel-poort te Montfoort”.
- VI. „’t Dorp Cooten”.

Blijkbaar serie: vier gravures door I. van Hiltrop, allen 22 × 17. De catalogus dateert de Nos. III en V op ± 1760, de nummers IV en VI op ± 1770, zonder dat blijkt waarom dit verschil wordt gemaakt. De Nos. III, V en VI dragen rechts beneden een nummer 1, 3 en 4; bij IV ontbreekt dergelijk nummer op het exemplaar in het Rijksarchief te Utrecht, Topografische Atlas (aldaar Nos. 505, 775, 547 en 721). De datering 1770 komt mij te laat voor. Volgens Waller, blz. 141 was Van Hiltrop sinds 1762 werkzaam.

- VII. „Het Orgel van Utrecht’s Doopsgezinde Kerk regt van voren te zien”, 1765, 8 × 15½.
- VIII. „Der Doopsgezinden Kerk te Utrecht met haer Orgel, binnen van ter zijde de eerste deur te zien”, 1765, 15 × 15½.

Beide op één blad door I. van Hiltrop voor „De Muziek in den Openbaeren Godsdienst Gewettigd en Bestierd en ’t Eerste Kerk-Orgel der Nederlandsche Doopsgezinden in hunne Kerk te Utrecht Plegtig ingewyd uit 2 Kronyken XXIX vers 24b—31” door (wijlen) M. Schagen, Utrecht, bij Gerrit van der Veer, 1771, tegenover den titel. Beide gravures o.a. Amsterdam, Bibliotheek der Vereenigde Doopsgezinde Gemeente en Utrecht, Universiteitsbibliotheek; No. VII alleen Utrecht, Gemeente-Archief.

Naschrift. Bij het afdrucken komt te mijner kennis, dat Cat. 104 thans eigendom is van den heer A. P. J. van der Burg te Utrecht; en dat Cat. 107 berust bij het Provinciaal Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant te ’s-Hertogenbosch.

De Directeur van het Rijksbureau voor de Monumentenzorg te ’s Gravenhage had de goedheid, mij te melden, dat de in mijn artikel op blz. 25 genoemde teekening „Het hof te Terburg 3 Septbr. 1743” door Jan de Beyer, thans in de verzameling topografische teekeningen van dit Bureau berust.

Na het ter perse gaan van mijn vorig artikel kon ik persoonlijk kennis nemen van den Atlas der Provincie Utrecht, Soestdijk. Enkele niet aan Van der Burg toegeschreven teekeningen nam ik bij zijn oeuvre op, waardoor ik gedwongen werd sommige nummers meer dan eens te gebruiken, onder toevoeging van letters.

A catalogue of drawings by Dirk van der Burg

by CHR. P. VAN EEGHEN.

The number of drawings found amounts to 114, cf. the article about the artist on page 23 of this current year.